

Д. Дорошенко. З минулого Катеринославщини. Коротка історія краю і його заселення. Видання тва „Просвіта“. Ст. 66 іт 16°. Катеринослав, 1913. Ціна 10 коп.

Катеринославська „Просвіта“ розпочала свою видавничу діяльність книжечками на місцеві теми, але такі широкі й цікаві, що ними повинні цікавитися люде і з інших частин України. Першим числом вийшла книжечка д. Яворницького— „Як жило славне низове військо запорожське“; друге лежить оце перед нами.

Книжечка д. Дорошенка коротенько, в стислій формі, але досить докладно розказує історію Степової України. Починається книжечка описом степу, як його малюють давні видання та спомини старих людей, потім переходить до історії людности: скифи, грецька колонізація, кочові орди, боротьба з ними давніх славянських народів—все це знайде читач у відповідному масштабі. Ширше й докладніше розказано історію степу в звязку з історією України, з кінця XV в.; особливо захоплює автора історія низового козацтва од початку його до зруйнування Січі Запорозької р. 1775-го. Повно і досить гарно обмальовано вагу для України і взагалі культурного світу низового козацтва, „як повсякчасного захисту й оборони од хижої татарщини: боротьба Запорозжя з турецько-татарським світом робила його захистом європейської освіти і культури од дикої азятчини“. Останню третину книжечки присвячено історії колонізації на Степовій Україні вже за нових часів, після зруйнування Січі: осаді Херсона, Миколаєва та Катеринослава, просвітним заходам, розвиткові промисловости, то-що.

Книжечку написано дуже просто і популярно, гарною мовою. Має вона на увазі мало освіченого читача, але з інтересом може її прочитати й середній інтелігент,—особливо останню частину, що торкається мало розробленої історії нового часу. До книжечки додано кілька малюнків та портретів (Утвач з турецької неволі, Запорозька Січ. Рада на Запоріжжі, Запорозький змраник, Запорозький курінь, Собор у Новомосковському, Собор у Катеринославі, портрети Хмельницького та Фалєєва).